

FANTASIA
/CATASTROFISTA

[La Biblioteca del Kraken](#)

L'HOME DELS ULLS COMPOSTOS

Fuyanren (複眼人)
(2011)

[Wu Ming-Yi](#)

Editorial:
Chronos
(2022)

Col.lecció:
Arcàdia

Núm: 02

Pàgines: 484

Traductora:
Mireia Vargas Urpí

Il·lustradora:
Elisa Ancori

L'home dels ulls compostos

La col·lecció Arcàdia de l'editorial Chronos ha centrat la seva línia d'acció en obres crítiques, d'aquelles que aporten molt més que un missatge: Sovint avisen del que ens depara el futur o d'una possibilitat distòpica cada cop més plausible. Son novel·les que poden barrejar filosofia i ciència en un esperit transgressor premonitori.

Ho vam descobrir sobradament amb la brillant [Llengua materna](#) i ara ens arriba el torn d'un autor completament desconegut a casa nostra com és el taiwanès Wu Mong-Yi. L'obra que ens ocupa és **L'home dels ulls compostos** i tot i que reflexa les característiques que comentava abans, també se li ha d'afegir aquí un component positiu important i és la seva encomiable prosa. Probablement la traductora, Mireia Vargas Urpí, en sigui en bona part culpable però de fet el primer que ens crida l'atenció (bé, el segon, el primer és la magnífica portada de l'Elisa Ancori) és l'estil, acurat i diàfan, amb que ens trobem tot just començar el llibre. I és que Wu Ming-Yi és un bon escriptor, sense dubte, i això s'evidencia de seguida. Ara bé, la proposta que ens fa amb **L'home dels ulls compostos** no és ni senzilla ni resolutive, potser colpidora sí.

La novel·la ens proposa dues línies d'acció protagonitzades per una banda per un noi de l'illa de Wayo-Wayo i per l'altra per l'Alice, una professora traumatitzada que viu a la costa est de Taiwan. Mentre que la primera línia d'acció —la més estrambòtica i fantàstica— es va difuminant a mesura que avança l'obra, la trama encapçalada per l'Alice —ho sigui els fet que ocorren a l'illa de Taiwan— es van bifurcant en diverses ramificacions de personatges secundaris que exploren diversos aspectes de l'illa asiàtica. Desxifrem-ho tot plegat una mica:

L'Atrie és un noi de Wayo-Wayo, una suposada illa ubicada enmig del Pacífic, un lloc remot on alguna vegada hi han passat els blancs però que segueix regint-se per les tradicions i per una rica mitologia pròpia. Els Wayo-Wayorencs admiren el Mar, font de tota vida per a ells donat que l'illa no proporciona massa recursos. El segon fill nascut de tota relació ha de marxar de l'illa en una mena de ritu iniciàtic: Ha de marxar per controlar la població i per cercar un altre mon on viure... o morir. L'Atrie així ho fa i tot i la certa ajuda que rep dels esperits dels segons fills que viuen a l'oceà va a espetegar a una misteriosa illa que es mou. Sí, en aquests primers capítols Wu Ming-Yi hi incorpora elements fantàstics a través d'un realisme màgic que entra la mar de bé i que ens deixa amb ganes de saber més de l'Atreu i la seva aventura.

Per altra banda tenim l'Alice, una vídua que ha perdut el fill i també el marit mentre escalaven. Una dona preparada per a suïcidar-se. Però alguna cosa s'acosta a Taiwan, una catàstrofe mai vista —i que avui dia és una realitat gens especulativa— i això li canvia la vida. L'Alice és la nostra representant a l'illa de Taiwan i a través d'ella i dels seus amics entendrem la realitat d'una territori, d'un estat del qual sovint només en coneixem els seus estira i arronses amb la Xina. Perquè si d'una cosa m'ha obert els ulls l'autor és a de descobrir el munt d'ètnies aborígens que habiten l'illa, les quals actualment combinen les feines i els llogarets tradicionals amb la modernitat intrínseca d'una dels anomenats tigres asiàtics. Aquesta polarització entre la tradició i la modernitat, entre els esperits i misteriosos de la Terra i les excavadores i el ciment, entre l'incipient turisme i l'emigració del camp a la ciutat son aspectes remarcables per fer-nos una idea de com funcionen les coses a Taiwan.

Però sobretot, i aquí és on vol incidir especialment l'autor, la gran diferència el mon modern i la base tradicional és el tractament del medi ambient. Perquè **L'home dels ulls compostos** és més que res una

Premis:

Recerca per seccions:

[Ciència-Ficció](#)

[Fantasia](#)

[Terror](#)

[Còmic](#)

[Revistes](#)

novel·la ecològica amb elements fantàstics, és també una obra que avisa d'un problema actual —que ja es coneix des de fa dècades— especulant què esdevindria si esclatés en una illa com Taiwan. I sí, realment el que s'explica és esfereïdor tot i que l'autor no utilitza una prosa més dura fins al brillant darrer capítol que és una petita meravella que t'esgarrapa per dins.

Ara bé, durant bona part de la novel·la, no saps cap a on et vol portar Wu Ming-Yi. Crec, després de llegir el seu epíleg que ni ell ho sabia. I això es nota en una història disgregada, que embolcalla amorosament a vegades als seus protagonistes (especialment al començament) però que es dispersa amb secundaris i amb diversos aspectes de Taiwan, que si bé, sempre són interessants, estronquen el ritme de la novel·la i també el seu objectiu final. Hi ha moments al mig de la trama que et preguntes si l'autor vol explicar-nos una història seva o simplement divaga sense adonar-se'n sobre el seu país.

Què vol dir tot això? Doncs que la novel·la és majúscula en quan a estil però que el ritme i l'emoció es mou a batzegades. Trobo que deixa massa de banda al personatge de l'Atrie un cop les línies d'acció es troben i també crec que resulta massa ambivalent amb la recerca interior de l'Alice, traumatitzada amb la seva pròpia catàstrofe familiar. Una recerca que esdevé quasi bé onírica en alguns moments.

Sigui com sigui, és òbviament una novel·la a tenir en compte, pel seu plantejament original — i esfereïdor— però que potser l'autor hagués pogut polir una mica perquè aquesta fos adreçada al lector de manera més ferma. M'ha fet gràcia llegir a la contracoberta una frase de la mateixa [Ursula K. Le Guin](#) reconeixent que li va encantar la novel·la. Dic que m'ha fet gràcia perquè mentre llegia sovint pensava que l'estil de Wu Ming-Yi era molt semblant al de Le Guin: Brillant, immens amb les lletres i poc penetrant i emocionant amb les trames.

Seguirem a la col·lecció Arcàdia de ben a prop doncs aquesta fantasia ecologista és sense dubte un cop d'atenció als greus problemes mediambientals que pateix el Pacífic, especialment la superpoblada costa est asiàtica, i que Wu Ming-Yi ens ha presentat de forma diferent i amb l'esperit crític que busca la col·lecció.

Eloi Puig
28/05/2023

Aquest text està sota llicència de [Creative Commons](#).

